पोखरा उपत्यका साइडसिन घुम्न जाऔं
घुमाउने ठाउँहरु
बेगनास-रुपा ताल, पचभैया बन्यजन्तु पार्क (चिडिया घर), पुम्दीकोट, स्तुपा, डेभिडफल, भ्यूटावर, चमेरे गुफा, विन्दवासिनी मन्दिर, माउन्टेन म्यूजियम लगायतका ठाउँहरु साथै मुक्तिनाथ जान आउनको लागि बसको सुबिधा।
गाडी छुट्ने समय
बिहान ९:३० बजे

सम्पर्कः मानसरोबर टुर्स एण्ड ट्राभल्स
061-544439, 589012, 9856051659
9856034631, 9856082622

राष्ट्रिय दैनिक
पोखरापत्र
Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा
कलर भिजिटिङ कार्ड
साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेम
सम्पर्कः
०६१-५७०६५१, ९८५६०७५५७५

❑ वर्ष २६ ❑ अङ्क ३६ ❑ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' ❑ २०८१ फागुन ६ गते मंगलबार ❑ 18 Feb. 2024 ❑ पृष्ठ ४ ❑ मूल्य रु. ५।-

स्वास्थ्य क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखे, काम गर्नु आवश्यक छः मुख्यमन्त्री पाण्डे

पोv/fkq ;+jfbbftf
गो/vf, % kmfu'g

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले स्वास्थ्य क्षेत्रलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/ काम गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको औँल्याउनुभएको छ।

गोरखा नगरपालिका-१० स्थित तारानगर स्वास्थ चौकीमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि चिकित्सकीय सेवाको सोमबार शुभारम्भ गर्दै उहाँले कुल बजेटको कम्तीमा १० प्रतिशत बजेट स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि विनियोजन गर्नुपर्नेमा सरकार प्रयत्नशील रहेको बताउनुभयो।

"स्वास्थ्य नागरिक, स्वस्थ्य जनशक्ति भएन भने भौतिक पूर्वाधारको उपयोग कोरा कल्पना मात्रै हुन्छ", मुख्यमन्त्री पाण्डेले भन्नुभयो, "त्यसैले पहिलो प्राथमिकता स्वास्थ्य क्षेत्रलाई दिनुपर्छ भनेर प्रदेश सरकारले विशेष कार्यक्रम ल्याएको छ।" उहाँले जनताको स्वास्थ्यसँग सरकार संवेदनशील रहेको उल्लेख गर्दै किड्नीका बिरामीले डायलासिसका लागि पालो पर्खनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गरिएको बताउनुभयो।

प्रदेश सरकारले नसर्ने रोगका बिरामीको स्क्रिनिङ सेवा गाउँगाउँमा पुऱ्याएको बताउदैँ मुख्यमन्त्री पाण्डेले रोगको जोखिम पहिचान गरेर समयमै अस्पतालसम्म पठाउने गरिएको उल्लेख गर्नुभयो। "कम्तीमा पनि आधारभूत स्वास्थ्य सेवाबाट कोही पनि नागरिक वञ्चित हुनु हुँदैन, स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने नागरिकको अधिकार संविधान प्रदत्त अधिकारी पनि हो", उहाँले भन्नुभयो। जनताले विकासको माग गर्दा स्वास्थ्यमा भन्दा सडक पूर्वाधारमा बढी हुने गरेको उहाँको भनाइ छ। "धेरै जसोको विकासका माग गर्दा बाटो र सडकको माग गरे/ आउने गर्दछन्", मुख्यमन्त्री पाण्डेले भन्नुभयो, "तर स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर बढाइदिनुस्, स्वास्थ्य चौकीका लागि बजेट विनियोजन गरिदिनुस् भनेर बजेट कमैले मात्र माग्ने गरेका छन्, स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासका लागि जनता आफैँपनि जागरुक हुनु पनि आवश्यक छ।"

पोखरामा प्रादेशिक ललितकला प्रदर्शनी सुरु

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

पर्यटकीय राजधानी पोखरामा आइतबारदेखि दोस्रो प्रादेशिक ललितकला प्रदर्शनी सुरु भएको छ। नेपाल ललितकला प्रज्ञा प्रतिष्ठान, गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठान र 'काठमाडौँ ट्रिएनाले'द्वारा आयोजित प्रदर्शनी पाँच दिनसम्म चल्नेछ।

नयाँ बजारस्थित पोखरा आर्ट ग्यालरीमा सुरु भएको प्रदर्शनीमा ८० चित्र प्रदर्शनीमा राखिएको गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति सूर्य खड्का 'बिखर्ची'ले जानकारी दिनुभयो। गण्डकी प्रदेशस्तरीय यस प्रदर्शनीबाट उत्कृष्ट ठहरिएका कलाकारका चित्रलाई काठमाडौँमा हुने राष्ट्रिय ललितकला प्रदर्शनीमा सहभागी गराइने उहाँले बताउनुभयो। प्रदर्शनीमा अनुजदेखि स्थापित भइसकेका कलाकारका चित्रकलालाई समावेश गरिएको छ। सिर्जनशील कलाकार समूह, कास्कीसँगको सहकार्य सञ्चालित उक्त प्रदर्शनीको बिहान १० देखि साँझ ५ बजेसम्म अवलोकन गर्न सकिनेछ। समूहका अध्यक्ष डिबी गुरुङले गत वर्षदेखि प्रदेशस्तरमा ललितकला प्रदर्शनीको आयोजना हुन थालेको बताउनुभयो। सातै प्रदेशबाट छनोटमा परेका कलाकृति राष्ट्रिय ललितकता प्रदर्शनीमा राखिने नेपाल ललितकला प्रतिष्ठानले जनाएको छ। प्रादेशिक ललितकता प्रदर्शनीमा सबै विधाबाट उत्कृष्ट हुने एक जनालाई रु ५० हजारको पुरस्कार प्रदान गरिने भएको छ।

ि च त्र क ला त फ ँ परम्परागत र समसामयिक चित्रकला, मूर्तिकलातर्फ परम्परागत लोक मूर्तिकला र समसामयिक आधुनिक मूर्तिकला, शिल्पकला-हस्तकला, विद्यार्थी ललितकला प्रादेशिक पुरस्कार गरेर एक/एक जनालाई र लोककला, वास्तुकला तथा अन्य सृजनात्मक कलातर्फ दुई जनालाई पुरस्कृत गरिने प्रतिष्ठानले जनाएको छ। विधागत पुरस्कारको राशि रु ३० हजार रहेको छ। राष्ट्रिय प्रदर्शनीमा सहभागी भई सर्वोच्कृष्ट बन्नेले रु एक लाख र विधागत रुपमा उत्कृष्ट बन्ने कलाकारले रु ६० हजारका दरले पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन्। प्रदर्शनीको अवलोकन गर्दे गण्डकी प्रदेशका सामाजिक विकास, युवा तथा खेलकुदमन्त्री विन्दुकुमार थापाले पोखरा आर्ट ग्यालरीलाई व्यवस्थित र सुविधासम्पन्न बनाउन प्रदेश सरकारले पहल गर्ने बताउनुभयो। उहाँले ललितकलाको विकासका लागि प्रदर्शनीले टेवा पुग्ने धारणा राख्नुभयो।

प्रदर्शनीको शुभारम्भका क्रममा ललितकला प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति नारदमणि हार्तम्छाली, गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति सूर्य खड्का 'बिखर्ची', उपकुलपति गोरे गुरुङलगायत कला क्षेत्रका विशिष्ट व्यक्तिहरुको सहभागिता रहेको थियो। प्रदर्शनीमा विभिन्न कलाकारले तयार पारेका मूर्त/अमूर्त चित्रकला राखिएको छ। प्रदर्शनीको प्रवर्द्धन नेपाल पर्यटन बोर्डले गरेको छ।

तीनै तहका सरकारबीच सहकार्य आवश्यक छ : प्रधानमन्त्री

रf;;
लुम्बिनी, ५ फागुन

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले सङ्घीयताले विकासको ढोका खोलेको बताउनुभएको छ। उहाँले विकास र समृद्धिका लागि तीनै तहका सरकारबीच सहकार्य आवश्यक रहेकामा जोड पनि दिनुभएको छ।

प्रधानमन्त्री ओलीले लुम्बिनी प्रदेशसभा बैठकलाई विशेष सम्बोधन गर्नुहुँदै पवित्र भूमि लुम्बिनीमा उपस्थित हुन पाउँदा अत्यन्तै हर्षित भएको बताउनुभयो। उहाँले भगवान् गौतम बुद्धको जन्मस्थल तथा अन्य ऐतिहासिक र धार्मिकस्थलहरूले

यो प्रदेशलाई विशेष बनाएको उल्लेख गर्नुभयो। प्रधानमन्त्री ओलीले लुम्बिनी प्रदेश प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा आर्थिक रूपमा समृद्ध बन्दै गएको र यहाँको राजधानी सफलतापूर्वक कार्यान्वयनमा आएको बताउनुभयो। सङ्घीयताले विकास सम्भव छ भन्ने उदाहरण लुम्बिनी प्रदेशले प्रस्तुत गरिरहेको उहाँको भनाइ छ। हालै निर्माणसम्पन्न अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल, फराकिलो सडक तथा पूर्वाधार विकासलाई प्रदेशको प्रगतिको सूचकका रूपमा व्याख्या गर्नुपर्नेमा प्रधानमन्त्रीले जोड दिनुभयो। साथै, सिद्धबाबा सुरूङ मार्गलगायत योजनाहरूले यातायात सहज बनाउने बताउँदै, रामपुर-कपुरकोट सडक निर्माणमा पनि ध्यान दिइएको जानकारी गराउनुभयो।

प्रधानमन्त्री ओलीले लुम्बिनी प्रदेशलाई कृषि, पर्यटन र औद्योगिक केन्द्रका रूपमा अघि बढाउने योजनाबारे चर्चा गर्दै मानव-केन्द्रित विकासलाई

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

टान गण्डकीद्वारा नेपाल पर्यटन वोर्डका नवनियुक्त निर्देशक लामिछानेलाई स्वागत

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

नेपाल पर्यटन बोर्ड, गण्डकी प्रदेश कार्यालयका नवनियुक्त निर्देशक मणिराज लामिछानेलाई ट्रेकिङ एजेन्सी एशोसिएसन अफ नेपाल (टान) गण्डकीले स्वागत गरेको छ।

उनीसँगै बरिष्ठ अधिकृत युवराज गुरुङ र लेखा अधिकृत सागर श्रेष्ठलाई पनि टान गण्डकी सोमबार स्वागत गरेको हो। :वागत तथा परिचयात्मक कार्यक्रममा नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकी प्रदेश कार्यालयका नवनियुक्त निर्देशक मणिराज लामिछानेले नेपाल पर्यटन बोर्ड टानसँग सहकार्य गर्दै पर्यटन प्रवर्द्धनमा नयाँ योजनाहरू लागू गर्न प्रतिबद्ध रहेको बताए। उनले नेपाल पर्यटनको अपार सम्भावना बोकेको देश भएकोले यसको सही व्यवस्थापन र दीर्घकालीन रणनीति विना दिगो पर्यटन सम्भव नभएको उल्लेख गरे। 'हामी टान लगायत सम्पूर्ण पर्यटन व्यवसायीसँग सहकार्य गर्दै नयाँ पर्यटन गन्तव्यहरूको पहिचान, पदमार्गहरूको संरक्षण

तथा सुधार, डिजिटल प्रवर्द्धन, र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि काम गर्नेछौं।' उनले भने-'हामीलाई पर्यटन क्षेत्रका चुनौतीहरू राम्ररी थाहा छ, त्यसैले टान गण्डकीसहित सबै निकायसँग हातेमालो गर्दै काम गर्न प्रतिबद्ध छौं।' टान गण्डकीका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद आचार्यले नेपालमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि सबै पक्षबीच सहकार्य आवश्यक रहेको बताए। उनले भने, 'नेपालको पर्यटनलाई दिगो र समृद्ध बनाउने हो भने केवल प्रवर्द्धनमात्रै होइन, योजनाबद्ध रूपमा दीर्घकालीन रणनीति अपनाउनु आवश्यक छ।' उनले ट्रेकिङ, साहसिक खेलकुद, सांस्कृतिक पर्यटन, ग्रामीण पर्यटन र नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यहरूको पहिचान गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रचार-प्रसार गर्न आवश्यक रहेको बताए। यसका लागि नेपाल पर्यटन बोर्ड, टान, र अन्य सम्बद्ध संस्थाबीच अझ समन्वय हुनु आवश्यक रहेको उनको भनाई छ। निजी क्षेत्रको सक्रिय सहभागिता बिना पर्यटनको समृद्धि असम्भव बताउँदै उनले सरकारबाट पनि आवश्यक नीति र सहयोगको अपेक्षा गरे। टानका प्रथम उपाध्यक्ष तिर्थराज सुवेदीले नेपाल पर्यटन प्रवर्द्धनको जिम्मेवारी केवल सरकारको मात्र नभएर निजी क्षेत्र, स्थानीय समुदाय, र पर्यटन व्यवसायीहरूको पनि रहेको उल्लेख गरे। उनले पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सरकार पर्यटकीय संघसंस्था, स्थानीय तह र सरोकारवाल निकाय सबैल योगदान गर्नुपर्ने बताए। नयाँ गन्तव्य पहिचान गर्न, पर्यटन क्षेत्रलाई प्रविधिसँग जोड्न, र पर्यटकहरूलाई उत्कृष्ट सेवा दिन हामी सबै एकजुट हुन जरुरी छ। पर्यटन प्रवर्द्धन भनेको केवल आगन्तुक संख्या बढाउनु मात्र होइन, उनीहरूलाई दीर्घकालसम्म यहाँ टिकाउन सक्ने वातावरण बनाउनु पनि हो।"टान गण्डकी सचिवालय लेकसाइडमा सम्पन्न कार्यक्रमको सञ्चालन टान गण्डकीका सह सचिव भुपेन्द्रकुमार लामाले uरेका थिए। कार्यक्रममा टान गण्डकीका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको उपस्थिति रहेको थिof].

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाइ

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर,पम्प्लेट, भिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।
हिमालय अफसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

सहारा युकेका महासचिव गुरुङको सहारा आ.वि.मा सहयोग

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

बसपार्कमा रहेको सहारा बाल आधारभूत विद्यालयमा सहारा यु.के. का महासचिव क्याप्टेन पिताम्वर गुरुङले सहयोग प्रदान गरेका छन् ।

गत माघ २९ गते सहारा यु.के. द्वारा हस्तान्तरण गरिएको लाइब्रेरीमा प्रोजेक्टर र प्रोजेक्टर स्ट्याण्ड जडानका लागी रु ५०,०००/- एक कार्यक्रमका विच गुरुङले विद्यालयका प्र.अ लोचना अधिकारी र अध्यक्ष विक्रम थकालीलाई हस्तान्तरण गरे । विद्यालयका प्र.अ. लोचना अधिकारीले स्वागत मन्तव्यका क्रममा विद्यालयको समग्र अवस्था जानकारी गराउदै सहयोगीहरुलाई धन्यवद प्रदान गर्दै स्वागत गरेकी थिइन् ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथी दिपेन्द्र मर्सानीले विद्यालयलाई सद्भाव प्रकट गरि सहयोग प्रदान गर्ने दातालाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै आफ्नो वडाको विद्यालयलाई विदेशमा रहे/ पनि स्वदेशप्रति माया गर्ने दाताहरू देख्दा खुशी व्यक्त गर्दै स्थानीय तहले शिक्षालाई प्रथम प्राथमिकतामा राखेको धारणा राखे । सहारा यु.के.का महासचिव क्याप्टेन पिताम्वर गुरुङले विद्यालयमा आउँदा प्रोजेक्टर प्रदान गर्ने सके विद्यार्थीहरूले प्रविधिमैत्री रुपमा सिकाई गर्न सहज हुने र प्रोजेक्टरको आवश्यकता महसुश गरि प्रदान गर्न पाउँदा खुशी व्यक्त गर्दै आगमी दिनहरुमा पनि विद्यालयमा सदैव स्नेह रहनेमा दृढता व्यक्त गरे । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष विक्रम थकालीले दाता गुरूङलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै सवैको साथ र सहयोग भएमा विद्यालयलाइ थप उचाईमा पुऱ्याउन सकिने वताए । सोहि क्रममा उनले विद्यालयमा विभिन्न समयमा सहयोग गर्ने दाता एवम् संस्थाहरुलाई स्मरण समेत गरे ।

कक्षा नर्सरी देखि ८ सम्म सञ्चालित विद्यालयमा २५० जना विद्यार्थीहरु अध्ययन गर्ने गरेका छन् । पोखरा ९, का वडा अध्यक्ष दिपेन्द्र मर्सानीको प्रमुख आतिथ्यतामा सञ्चालन भएको कार्यक्रममा जनप्रतिनिधी नन्दराम गिरिको विशेष आतिथ्यताका साथ शिक्षक प्रतिनिधी रुद्र बहादुर कार्कीको उपस्थिति रहेको थियो ।

कास्की क्रिकेट लिग: सांग्रिला लिग च्याम्पियन

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

कास्की क्रिकेट क्लबलाई ५ विकेटले पराजित गर्दै सांग्रिला क्रिकेट क्लब कास्की जिल्ला टी-२० क्रिकेट लिग च्याम्पियन बनेको छ ।

पोखरा रंगशाला क्रिकेट मैदानमा सोमबार भएको फाईनल खेलमा नियमित कप्तान विपिन खत्रीको अलराउण्ड प्रर्दशनमा सांग्रिलाले उपाधि आफनो नाममा लेखायो । लिग चरणमा अपराजित रहेको कास्कीलाई सांग्रिलाले फाईनल खेलमा रोक्न सफल रह्यो । लिगका शीर्ष दुईमा रहेको टोलीले फाईनल प्रतिस्पर्धा गर्ने क्रममा सांग्रिला र कास्की उपाधि प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । कास्की जिल्ला क्रिकेट संघको आयोजनामा सञ्चालित प्रतियोगितामा टस हारेर व्याटिङ गरेको कास्कीले शून्य रनमै पहिलो विकेट गुमायो । ओपनर सोहेल कुँवर विपिन खत्रीको बलमा दुई बलमै आउट भएपछि कास्कीको विकेट पतन शुरु भएको थियो । तेस्रो नम्बरमा आएका रोहित चन्द पनि विपिन खत्रीकै बलमा शून्यमै पभेलियन फर्किए । भरपर्दा व्याटर अर्जुन कुमालले भने ३३ रन बनाए । उनले २८ बल खेल्ने क्रममा तीन चौका र १ छक्का प्रहार गरेका थिए । कुमाल राज परियारको बलमा अर्जुन अधिकारीबाट क्याच भए । त्यसपछिका व्याटरले खासै रन बटुलेनन् । २० ओभर नै खेल्ने क्रममा कास्कीले ९ विकेटको क्षतिमा ९३ रनको सामान्य योगफल तयार पाऱ्यो । विपिन खत्रीले ४ ओभरमा १ मेडन राख्दै १२ रन दिएर दुई विकेट लिए । त्यस्तै राज परियारले ३ विकेट लिने क्रममा ३० रन खर्चिए । ९४ रनको लक्ष्य पछ्याएको सांग्रिलाले विपिन खत्रीले ४९ रनमा अविजित रहँदै जित सुनिश्चित बनाए । उनले ४१ बलमा ५ चौका र १ छक्का हिर्काए । सांग्रिलाको पनि शुरुवाती राम्रो रहेन् । तीन रन जोड्ने क्रममा पहिलो विकेट गुमाउन पुग्यो । सिब्रिन श्रेष्ठ केवल १ रन बनाई खेल्ने क्रममा

नितेश गिरीको बलमा विष्णुप्रसाद शर्माबाट क्याच भए । विराट दुवाडीले १८ रन बनाए । उनले २३ बल खेले । अरुण अधिकारी १० रनमा नटआउट रहँदै सांग्रिलाले १६ ओभरमा ५ विकेटको क्षतिमा लक्ष्य पुरा गर्दै च्याम्पियन बन्यो । संघमा आवद्ध ८ क्लबले प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । राउण्ड रोविन लिगमा प्रतिस्पर्धा गरिएको थियो । प्रत्येक क्लबले ७ म्याच खेले । शीर्ष दुईले उपाधि प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । १५ दिनसम्म सञ्चालित प्रतियोगितामा बेष्ट व्याटर पोखरा क्रिकेट क्लबका सुवास भण्डारी भए । उनले बेष्ट बलरको पुरस्कार समेत प्राप्त गरे । भण्डारी प्लेयर अफ दि टुर्नामेन्टको पुरस्कार समेत प्राप्त गरे भने फाईनल खेलमा प्लेयर अफ दि म्याचको पुरस्कार विपिन खत्रीले पाए । विजेता र उपविजेता क्लबका खेलाडीहरुलाई प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीका सदस्य सचिव श्रीधर शर्मा, प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीका सदस्य ऋषिराम गौतम, प्रादेशिक क्रिकेट संघ गण्डकीका अध्यक्ष सन्जयकान्त सिग्देल लगायतले ट्रफी, पदक तथा प्रमाणपत्र प्रदान गरेका थिए ।

हिसान फुटसलमा सगरमाथा, कास्की मोडनाइज, गुरुकुल र अरनिको सेमिफाइन प्रवेश

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

उच्च शिक्षालय तथा माध्यमिक शिक्षालय संघ (हिसान) गण्डकीको आयोजनामा तेस्रो प्रदेशस्तरीय हिसान प्लस टु तथा कलेज फुटसल प्रतियोगिता पोखरामा जारी छ । सोमबार भएको विद्यालय तर्फको खेलमा बिजयी हुदै सगरमाथा, कास्की मोडनाइज, गुरुकुल विद्यासदन र अरनिको बोडिङ स्कुल तनहुं सेमिफाइन प्रबेश गरेका छन् ।

सगरमाथा सेकेन्डरी स्कुलले बाग्लुङको चिल्डेन लाइभ इङलिस स्कुललाई ५-४ गोल अन्तरले हराउदै सेमिफाइन प्रबेश गऱ्यो । निधारी समयमा दुबै तर्फबाट तीन/तीन गोल भएपछि खेल ट्राइब्रेकरमा पुगेको थियो । अर्को खेलमा कास्की मोडनाइज एकेडेमीले टप्स बोडिङ स्कुललाई हराएको छ । निरधारीत समयमा एक/एक गोल भएपछि खेल ट्राइब्रेकरमा पुगेको थियो । ट्राइब्रेकरमा कास्की मोडनाइजले टप्सलाई ४-१ गोलले हरायो । त्यसै गरी गुरुकुल विद्यासदनले सुर्योदय इङलिस बोडिङ स्कुललाई ४-२ गोल अन्तरले हरायो । सोमबार नै भएको अर्को खेलमा अरनिको इङलिस बोडिङ स्कुल तनहुँले डाइमण्ड सेकेन्डरी स्कुललाई ३-० गोल अन्तरले हरायो । कलेज तर्फको फुटसलमा ला ग्याण्डी इन्टर नेस्नल कलेजले माउन्ट अन्नपुर्ण क्याम्पसलाई ३-१ गोल अन्तरले हरायो सेमिफाइन प्रबेश गरेको छ । अर्को खेलमा इन्फोम्टिक्स कलेजले पोखरा लिकंन इन्टरनेस्नल कलेजलाई ३-० गोल अन्तरले हराउदै सेमिफाइनको यात्रा तय गरेको छ । पोखरा कलेज अफ म्यानेजम्यान्टले सोच कलेज अफ आइटिलाई ४-३ गोल अन्तरले हराउदा इन्फोम्यक्स कलेज अफ आइटी एण्ड म्यानेजम्यान्टले लेकसिटि कलेज एण्ड रिर्सच सेन्टरलाई ४-३ गोल अन्तरले नै हराउदै सेमिफाइनलमा प्रबेश गरेका छन् । फागुन ७ गते सम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगिताको विजेताले नगद १ लाख मेडल, ट्रफि र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने छन् । त्यसै गरी दोस्रो हुने टोलीले नगद ५० हजार मेडल, ट्रफि र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने हिसान गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष डा. रामजी शर्माले जानकारी दिए । कलेज तर्फको बिजेताले नगद २० हजार र दोस्रो हुने टिमले नगद १० हजार मेडल, ट्रफि र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने छ । प्रतियोगिताको प्रथम पुरस्कार युआरएलले प्रायोजन गरेको छ भने दोस्रो पुरस्कार हिसान कास्कीले प्रायोजन गरेको छ । प्रतियोगिताको व्यवस्थापन सबिन मेमोरीयल फुटबल क्बलले गर्दै आएको छ ।

एन प्याव्सनद्धरा एसईईलाई लक्षित गर्दै ११ सय विद्यार्थीलाई परीक्षा अभिमूखिकरण

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

नेसनल प्याव्सन कास्कीले एसईईका विद्यार्थीलाई लक्षित गरी परीक्षा सम्बन्धि अभिमूखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ ।

नजिकदै गरेको एसईई परीक्षलाई लक्षित गरी विद्यार्थीको ग्रेड वृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ एन प्याव्सन कास्कीमा आवद्ध विद्यालयका कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई परीक्षा सम्बन्धि अभिमूखिकरण दिइएको हो । अभिमूखिकरण कार्यक्रममा एन प्याव्सनमा आवद्ध विद्यालयका कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थी र विषयगत शिक्षक गरी १ हजार १ सयको सहभागिता रहेको थियो ।

विद्यार्थीलाई अंग्रेजी, नेपाली, गणित, विज्ञान र सामाजिक विषयमा अभिमूखिकरण गरिएको थियो। विद्यार्थीसँगै विषयगत शिक्षकलाई पनि अभिमूखिकरण कार्यक्रममा सहभागिता गराइएको एन प्याव्सन कास्कीका अध्यक्ष हेमन्त अधिकारीले जानकारी दिए । 'नजिकदै गरेको एसईई परीक्षमा विद्यार्थीले उत्कृष्ट नितिजा ल्याउने उद्देश्यका साथ एन प्याव्सनले अभिमूखिकरण कार्यक्रम आयोजना गरेको हो' अध्यक्ष अधिकारीले भने, ' संस्था र विद्यालयको साथ विद्यार्थीको सोच र मेहनले उत्कृष्ट रिजेल्ट आउनेमा हामी विश्वस्त छौ ।'

अभिमूखिकरण कार्यक्रममा भक्तराज रासाईलीले विद्यार्थीलाई उत्प्रेरण जगाउने प्रशिक्षण दिएका थिए । त्यसैगरी विषयगतमा अंग्रेजी तर्फ विक्रम सुवेदी, डिल्लीराम भट्टराई, अनिता अधिकारी नेपाली तर्फ सञ्जीव पौडेल, शिवलाल उपाध्याय, कृतिका सुवेदी, गणित तर्फ भूमिराज अधिकारी, युवराज कण्डेल, बलराम पौडेल, विज्ञान तर्फ तिर्थराज ढकाल, सञ्जीव त्रिपाठी, सिपि लामिछाने, समाजिक तर्फ पितृराज अधिकारी, विष्णुकुमार दर्जी, विचित्र न्यौपानेले सहजिकरण गरेका थिए । कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई कास्कीका प्रमुख लोकनाथ आचार्यले विद्यार्थीले उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन यो कार्यक्रम फलदायी हुने बताए । 'विद्यार्थीले उत्कृष्ट नतिजा ल्याउनका लागि संस्था र विद्यालयले गरेको कार्यक्रम सवैले सिको गर्न जरुरी छ' प्रमुख आचर्यले भने,' नजिकदै गरेका एसीईई परीक्षमा ढुक्क भएर परीक्षामा सामेल हुन विद्यार्थीलाई आग्रह गर्दछु ।' पोखरा महानरगर पालिका शिक्षा माहाशाखा प्रमुख हेमप्रसाद आचार्यले नजिकदै गरेको एसीईईलाई लक्षित गदै विद्यार्थीले आफ्ना कमिमजोरीलाईलाई सुधार्दै गएमा नतिजा राम्रो निकाल्न सकिने बताए । एन प्याव्सन कास्कीका अध्यक्ष हेमन्त अधिकारीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमको सञ्चाल सचिव प्रेमराज अधिकारीले गरेका थिए ।

तिनै तहका ...

प्राथमिकता दिनुपर्ने बताउनुभयो । "यदि मानव जीवन छैन भने विकासको कुनै अर्थ रहँदैन", उहाँले भन्नुभयो । सिँचाइ आयोजना सफल बनाउँदै कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने र वातावरण संरक्षणसँगै विकासका कार्यहरू अघि बढ्नुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभयो । प्रदेशको समग्र विकासका लागि केन्द्र सरकार प्रतिबद्ध रहेको प्रधानमन्त्री ओलीले स्पष्ट पार्नुभयो ।

सम्बोधनका क्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले प्रदेश सरकारले एक हजार २०० शयूयाको लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालको भवन निर्माण सुरू गरेकामा प्रशंसा व्यक्त गर्नुभयो । "यो अस्पताल भवन प्रदेश सरकारको रू ६ अर्ब १८ करोड लागतमा बन्न लागेको पहिलो ठूलो पूर्वाधार हो । तर केन्द्र सरकारले एक हजार शयूयाको अस्पताल पूर्ण रूपमा सञ्चालन गर्न सकिएको छैन," उहाँले भन्नुभयो, "त्यसका लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच सहकार्य आवश्यक छ ।" स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरेर मात्र नागरिकलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सकिने प्रधानमन्त्रीको विश्वास छ । प्रविधिको सही सदुपयोग गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै उहाँले भन्नुभयो

पोखरा आदर्श सेकेन्डरीमा बैंक र अर्थतन्त्रवारे अन्तरक्रिया

पोv/fkq ;+jfbbftf
पोv/f, % kmfu'g

पोखराको बगरमा अवस्थित पोखरा आदर्श सेकेन्डरी स्कुलको आयोजनामा "नेपाली अर्थतन्त्रमा बैकिङ पद्धतिको भूमिका" शीर्षकमा आइतबार अन्तरक्रिया सम्पन्न भयो । उक्त अन्तरक्रिया कार्यक्रम निर्देशक एवम् परिकल्पनाकार नारायण न्यौपानेको सभापतित्वमा भएको थियो।

कक्षा १२ मा अध्ययनरत व्यवस्थापन समूहका विद्यार्थीहरु सहभागी भएको यस अन्तरक्रियामा एन.एम.बि बैंक गण्डकी प्रदेशका स्ट्रेट मेनेजर अमृतराज बास्तोला र बगर शाखा प्रबन्धक सरस्वती गुरुङ प्रमुख वक्ता थिए । बजारमा बैंक मर्ज हुँदा अविश्वास पैदा भएको भन्ने शंकालाई जवाफ दिदै बैंकर अमृतराज बास्तोलाले भने, " ढुक्क हुनुहोस् । बजारमा भ्रम मात्र सृजना भएको हो। बैंकहरु अति नै कडा नियम र नियन्त्रणमा चल्ने हुँदा बदमासी हुने र डुब्ने सम्भावना कदापि छैन। बैंकहरु मर्ज हुदा ठुला लगानीहरु गर्न सहज हुने देखिन्छ।" अर्को वक्ता सरस्वती गुरुङले विद्यार्थीहरुलाई बैंकमा आफ्नो करियर खोज्न आव्हान गर्दै भनिन्, "म बैंकर मात्र होइन। आमा पनि हो। मैले परिवार हेर्छु र एउटा शाखाको जिम्मेवारी लिएर हिडेकी छु। बैंकमा आफ्नो भविष्य हेर्नुहोस् " भन्दै शुभकामना व्यक्त गरिन् ।

अर्थशास्त्र विषयका विषयविज्ञ भोलानाथ अर्यालले समन्वयकारी भूमिका वहन गरे भने वित्तीय साक्षरताका विभिन्न पक्षमा केन्द्रित यस अन्तरक्रियामा सहभागी विधार्थीहरुले वित्तीय क्षेत्रमा राष्ट्र बैंकको भूमिका, बैंकका कार्यहरु, बैंकमा देखिएका समस्या र नेपालको अर्थतन्त्रमा बैंङकिङ पद्धतिको भूमिका विषयमा जिज्ञासा राखेका थिए । कार्यक्रमको सुरुवातमा विद्यालयका सामाजिक विषयका विषयविज्ञ कुशल तिमिल्सिनाले कार्यक्रमको औचित्यमाथि प्रकाश पार्दै स्वागत गरका थिए ।

त्यस्तै गरी विद्यालयका प्राचार्य श्री फणिन्द्र प्रसाद अधिकारीले व्यवहारिक सिकाइका निम्ति यस प्रकारको कार्यक्रम विद्यार्थीका निम्ति निकै फलदायी रहेको धारणा व्यक्त गरे र एन. एम. बि बैंकको सहकार्यमा भएको यस कार्यक्रमलाई विद्यालयका उप प्राचार्य एवम् लोकगायक ज्ञानेश्वर सुवेदीले संचालन गरेका थिए। सुबेदीका अनुसार यो महिना स्कुलले विद्यार्थीको सीप र ज्ञान विकासलाई केन्द्रित गरी यस्तै छलफल, अन्तरक्रिया र सेमिनार गरिरहेको छ ।

"आयुर्वेदोऽमृतानाम:"
पोखराको पुरानो र विश्वासिलो आयुर्वेद अस्पताल
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि
पोखरा-९, नयाँबजार(न्यू विवेक पेट्रोल पम्पको माथि)
०६१-५८९१९४, ९८४४३११९०६, ९८१३६७७७०६
छाला तथा यौन रोगहरुका लागि
महिलाहरुमा : विसन्तानपन, सेतोपानी बग्ने, योनी चिल्लाउने,महिनावारीमा गडबडी आदी
पुरुषहरुमा : शिघ्रपतन, यौन सन्तुष्टि नहुने, यौन वहाना नहुने, स्वप्नदोष, सरुवा यौन रोग, लिंग उत्तेजना नहुने आदी
पायल्स, फिसर, फिस्टुला तथा मलद्वार सम्बन्धी रोगहरुको सफल उपचारको लागि
डा. राजिव घिमिरे
प्रत्येक महिनाको पहिलो शनिबार
डा. बिनोद मिश्रा
प्रत्येक महिनाको १२ गते
जस्तोसुकै (पुरानो/नयाँ) रोगहरुको विशेष आयुर्वेद उपचारको लागि
डा. सुरेश पुर्वे
महिनाको प्रत्येक दिन
उपचार गर्ने रोगहरू :-
१. पायल्स, फिसर, फिस्टुला
२. स्त्री तथा प्रसुति रोग
३. धातु तथा यौन रोग
४. श्वास प्रश्वास सम्बन्धी रोग
५. मृगौलाको पत्थरी
६. अनुहारको कालोपोतो र डण्डीफोर
७. उच्च रक्तचाप
८. सुगर(मधुमेह)
९. नशा तथा हाडजोर्नी रोग
१०. पिनास तथा एलर्जी

फेवा प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित पोखरापत्र राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रधान सम्पादक : पुण्य पौडेल, सम्पादकः रतन गुरुङ, कार्यकारी सम्पादक : शोभाकान्त सिग्देल, प्रबन्धसम्पादकः नारायण भण्डारी
कार्यालयः नयाँबजार, पोखरा, फोनः ०६१-५८२५०८, ०६१-५७०६५१, ०६१-५३७८५७ E–mail: pokharapatradaily@gmail.com, pokharapatra@yahoo.com,Website : www.pokharapatra.com.np मुद्रणः हिमालय अफ्सेट प्रेस, नयाँबजार, पोखरा।

सुक्तिसुधा

ईश्वरीय चिन्तनले मनलाई शान्त पार्दछ। - प्रेमचन्द

सम्पादकीय

पोखरा भ्रमण वर्ष सफल बनाउन सहयोग गरौं

पोखरालाई भ्रमण वर्ष २०२५ शनिबारदेखि सुरु भएको छ। समुन्नत पर्यटकीय पोखरा निर्माणको दीर्घकालीन सोच र लक्ष्यका साथ पोखरा महानगरपालिकाले शनिबार एक कार्यक्रम गरेर पोखरा भ्रमण वर्ष २०२५ घोषणा गरेको छ। अन्नपूर्ण, धौलागिरि, माछापुच्छ्रेको काखमा रहेको र ९ तालको सहर पोखरामा २० लाख पर्यटक भित्र्याउने महत्वाकांक्षी लक्ष्यका साथ पोखरा भ्रमण वर्ष घोषणा गरिएको छ। पोखराको नयाँबजारस्थित प्रदर्शनी केन्द्रमा भएको औपचारिक कार्यक्रममा गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराजा पाण्डेले पोखरा भ्रमण वर्ष सफल बनाउन र पर्यटन प्रबर्द्धन गर्न महानगरपालिकासँग सहकार्य गरेर अघि बढ्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन्।

गत बर्ष पोखरालाई पर्यटकीय राजधानी घोषणा गरिएको थियो।संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बद्रीप्रसाद पाण्डे र गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले पोखरा भ्रमण वर्षको लोगो अनावरण गरेर पोखरालाई पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउन संघीय र प्रदेश सरकार साथमा छ भन्ने सन्देश दिएका छन्। वर्षभरि पर्यटन प्रवर्द्धनात्मक गतिविधि गरी पर्यटकीय राजधानी पोखरालाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा ब्रान्डिङ गर्ने उपमेयर मन्जु गुरुङको अठोट पुरा गर्न निजी क्षेत्रबाट सहयोग चाहिन्छ। निजीक्षेत्र साझेदार हो भन्न सक्नुपर्छ। पोखरामा २० लाख पर्यटक भित्र्याउने लक्ष्य हासिल गर्न विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रम, धार्मिक अनुष्ठान लगायत विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन हुनुपर्छ।

पोखरालाई पर्यटकीय गन्तव्य बनाउन पर्यटन राजधानी घोषणा पछि धार्मिक, सांस्कृतिक, प्राकृतिक सम्पदा संरक्षण र प्रबर्द्धन गर्ने काम पोखेलीको हो। पर्यटकीय गन्तव्य बनाउन र पर्यटकको बसाई अवधि लम्याउन पुर्वाधार बनाउने काम संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको हुन्छ। पोखरा र यस आसपासलाई पर्यटकीय गन्तव्य बनाउन सके मात्र पोखरालाई केन्द्रित गर्न सकिन्छ।पोखरा महानगरभित्र हुने धार्मिक, सांस्कृतिक, खेलकुद, शैक्षिक, साङ्गीतिक र सामाजिक गतिविधिलाई पर्यटनसंग जोडेर प्रचार प्रसार गर्न प्रेरित गर्नुपर्छ। पोखरा महानगरपालिका त्यस क्षेत्रमा जोडिन खोजेको छ। केहिमा संरक्षक, केहिमा सहयोगी, प्रवर्द्धक र सहकार्य गर्न लागेको छ।

प्रख्यात पर्यटकीय गन्तव्य सराङकोटमा फाल्गुन १४ गतेदेखि २१ गतेसम्म श्रीमद्भागवत ज्ञान महायज्ञ एवं धार्मिक पर्यटन महोत्सव हुने भएको छ। सराङकोटलाई धार्मिक क्षेत्रको रूपमा समेत विकास गर्ने उद्देश्यले महायज्ञ गर्न लागिएको छ। लामो समयदेखि यसको पुर्वाधार विकासमा खटेर काम गरेका स्थानीयहरुको पहल र सराङकोट धार्मिक पर्यटन क्षेत्र विकास समितिको अगुवाइमा पञ्चमुखी गणेश, विशाल शिव मन्दिर, भ्यु टावर, १०८ शिव लिङ्ग, १०८ धारा, भूमे कालिका, गणेश मन्दिर, बहुउद्देश्यीय भवन बनेको छ। ति सबै संरचना र महायज्ञ समेतको शिवरात्रिका दिन उद्धाटन गरिने छ।

धार्मिक आस्थासँगै पर्यटकलाई सराङकोटको प्राकृतिक सौन्दर्य र सांस्कृतिक महत्वको अवलोकन गराउने उद्देश्यले त्यस क्षेत्रलाई एक पवित्र धामका रूपमा विकास गर्न सघाउ पुऱ्याउन सक्छ। पोखरालाई चिनाउन पुम्दीमा विशाल शिव मन्दिर निर्माण भएको छ। शिव मुर्तिलाई हेर्न विदेशबाट समेत उल्लेख पाहुना आउन थालेका छन्। पुऱ्याउन फागुन ७ गतेबाट महायज्ञ हुँदैछ। धार्मिक र पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउन थालिएका गतिविधिलाई सबैतिर सहयोग र सहकार्य आवश्यक हुन्छ।

बेनीमा पशु अस्पताल निर्माण सुरु

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ५ फागुन

गण्डकी प्रदेश सरकारले बेनीमा पशु अस्पताल निर्माण सुरु गरेको छ। प्रदेश सरकारले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमार्फत विनियोजन गरेको बजेटबाट भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रले अस्पतालको भवन निर्माण सुरु गरेको हो।

रु ४७ लाखको लागतमा चालु आर्थिक वर्षभित्र नै निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्यसहित एकतले आठकोठे भवन निर्माणको काम थालिएको केन्द्रका प्रमुख डा भरत रेग्मीले बताउनुभयो। प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्षमा रु ७१ लाख बजेट विनियोजन गरेको भवन निर्माणका लागि भएको ठेक्का प्रक्रियामा सबैभन्दा कम कबोलेको बेनीको एसएस बिल्डर्स प्रालिसँग गत हप्ता सम्झौता भएको थियो। "हाल प्रशासनिक भवन परिसरको खुल्ला आकाशमुनि पशुपक्षीको उपचार गर्नुपर्दा समस्या भएको छ", केन्द्रका प्रमुख रेग्मीले भन्नुभयो, "प्रयोगशाला, एक्सरे, शल्यक्रिया, ओपिडी सहितको भौतिक संरचना बनेपछि पशुपक्षीको प्रभावकारी उपचार गर्न सहज हुने विश्वास लिएका छौं।" भवनको सोमबार प्रदेश सरकारका भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारीमन्त्री पद्‌मा जिसी श्रेष्ठले शिलान्यास गर्नुभयो। प्रदेश सरकारले गण्डकीका पशुलाई महामारीजन्य रोगबाट बचाउन पशुमा पूर्ण खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, कास्कीमा पशु अस्पताल निर्माण भइसकेको र तनहुँमा निर्माणाधीन रहेको मन्त्री श्रेष्ठले बताउनुभयो। यसपालि बेनीमा निर्माण हुने पशु अस्पतालमा आगामी आर्थिक वर्षको बजेटबाट उपकरण खरिद गर्ने र सेवा सुरु गरिने उहाँले बताउनुभयो। यसैगरी मन्त्री श्रेष्ठले कृषि ज्ञान केन्द्र र भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवाविज्ञ केन्द्रले म्याग्दीमा चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालित कार्यक्रमका बारेमा जानकारी लिनुभयो। मन्त्रीको टोलीले बेनी नगरपालिका-७ कुरिलाखर्कमा रहेका पशुपक्षी फार्मको अवलोकन गरेको थियो।

मालिकामा पर्यटक भित्र्याउन सडक निर्माण

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ५ फागुन

म्याग्दीको धवलागिरि गाउँपालिका-३ मा रहेको पर्यटकीयस्थल मुना मालिका जोड्ने सडक निर्माण थालिएको भएको छ।

गण्डकी प्रदेश सरकार र धवलागिरि गाउँपालिकाले मुनादेखि मालिका धुरी जोड्ने सडक निर्माण थालेका हुन्। भौगोलिक विकटता र यातायातको असुविधाका कारण ओझेलमा परेको मुना मालिकामा पर्यटक भित्र्याउनका लागि सडक निर्माण गर्न लागिएको धवलागिरि गाउँपालिका-३ का वडा अध्यक्ष देवेन्द्र रोकाले बताउनुभयो।

"गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विनियोजन गरेको रु १५ लाख बजेटबाट उपभोक्ता समितिमार्फत मुनादेखि साइलाखर्क सम्म दुई किलोमिटर एक सय मिटर सडक निर्माण सकिएको छ," उहाँले भन्नुभयो "गण्डकी प्रदेश सरकारले विनियोजन गरेको रु २० लाख बजेटबाट साइलाखर्कदेखि मालिका धुरीतर्फ थप तीन किलोमिटर सडक निर्माणका लागि पूर्वाधार विकास कार्यालयले ठेक्का आह्वानको तयारी गरेको छ।" दुई योजनामार्फत पाँच किलोमिटर सडक निर्माण भएपछि पाँच घण्टाको यात्राअवधि ४५ मिनेटमा छोटिने वडा अध्यक्ष रोकाले बताउनुभयो।

मुनादेखि मालिका धुरी पुग्न हाल कम्तीमा छ घण्टा जङ्गलको उकालो बाटोमा पैदलयात्रा गर्नुपर्छ। सडक निर्माण भएपछि एक घण्टा भन्दा कम समय पैदलयात्रा गरेर मालिका पुग्न सकिनेछ। सूर्योदय, हिमशृङ्खला, पहाडी भूगोल, वन पैदावार, वन्यजन्तुको अवलोकन गर्न सकिने मुना मालिका समुद्रि सतहदेखि तीन हजार सात सय मिटर उचाइमा छ। पुथा, गुर्जा, सिस्ने, धौलागिरि, मानापाथी, अन्नपूर्ण, निलगिरि हिमशृङ्खलाको अवलोकन गर्न सकिने मुना मालिका सुनसान छ। म्याग्दी र बागलुङका बस्ती देखिन्छ। बादल र पहाडको लुकामारी हेर्न पाइन्छ।

मुनादेखि मालिका धुरी जाने पदमार्ग दुर्लभ वन्यजन्तु रेडपाण्डा (हाब्रे) को बासस्थान पनि भएको वडाध्यक्ष रोकाले बताउनुभयो। मुना मालिकामा हरेक वर्षको वुद्धपूर्णिमाका दिन मेला लाग्ने गर्छ। जालिका, मालिका र कालिकादेवीको थान रहेको छ। वुद्ध पूर्णमाका दिन मुना मालिकामा पूजाआजा गर्नाले मनोकांक्षा पूरा हुने जनविश्वास रहेको छ।

मालिका गाउँपालिकाको देविस्थान र धवलागिरिको मुनाका बासिन्दाहरु यहाँ पूजाआजाका लागि जाने गर्दछन्। पहिले पहिले यहाँ धार्मिक मेला लाग्ने र ठेलो फाल्ने प्रतियोगिता हुने गरेको बुढापाका बताउछन्। यो क्षेत्रमा मुनाका किसानले गाईभैंसी र भेडाबाख्राको गोठ लैजाने चलन थियो। पाहुना, पर्यटक र भक्तजन आश्रयस्थलमा बास बस्छन्। होटल तथा रेष्टुरेन्ट नभएकाले खाने र बन्दोबस्तीका सामान आफैं लैजानुपर्ने हुन्छ।

यात्राअवधि र बाटो छोट्याउने, आश्रयस्थल बनाउने, चिया पसल सञ्चालन, देवीस्थान, ताकमकोत र ढोरपाटनको जलजलासँग मुना मालिकालाई जोडेर पदमार्ग सञ्चालनका लागि सम्भाव्यता अध्ययन भैरहेको धवलागिरि गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष रेशम पुनमगरले बताउनुभयो।

आयुर्वेदिक उपचारमा बिरामीको आकर्षण बढ्दै

पोखरापत्र संवाददाता
तनहुँ, ५ फागुन

यहाँस्थित प्रदेश आयुर्वेद चिकित्सालयमा बिरामीको आकर्षण बढ्दै गएको छ। उपचार विधि प्रभावकारी भएकाले यसतर्फ बिरामीको आकर्षण बढेको हो।

एलोप्याथिक औषधि गर्दा पनि रोग निको नभएर सास्ती खेपेका अधिकांश बिरामी यहाँ आउने गरेको चिकित्सालयले जनाएको छ। तनहुँसहित छिमेकी जिल्ला कास्कीको रुपाकोट, लमजुङको मध्यनेपाललगायत स्थानबाट उपचारका लागि यहाँ आउने गरेका वरिष्ठ कविराज निरीक्षक शम्भु चापागाईले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार चिकित्सालयमा दैनिक करिब ७० जना बिरामी उपचारका लागि आउने गरेका छन्। पछिल्लो समय आयुर्वेदिक उपचारतर्फ मानिसहरूको आकर्षण बढ्न थालेको चापागाईले बताउनुभयो। प्राप्त जानकारीअनुसार यहाँ चालु आर्थिक वर्षको साउनदेखि पुससम्म गरी छमहिनाको अवधिमा १४ हजार पाँच सय ९५ जनाले स्वास्थ्य सेवा लिएका छन्। साउन महिनामा एक हजार नौ सय छ, भदौमा दुई हजार तीन सय ४७, असोजमा दुई हजार तीन सय चौध जनाले स्वास्थ्य सेवा लिएका छन्। यस्तै, कात्तिकमा एक हजार आठ सय ७९, मङसिरमा तीन हजार दुई सय ४२ र पुसमा दुई हजार नौ सय सात जनाले सेवा लिएका छन्। औषधालयबाट उपचार लिनेमा महिलाको सङ्ख्या धेरै रहेको छ। आठ हजार सात सय ८१ महिला र पाँच हजार आठ सय १४ जना पुरुषले उपचार सेवा लिएका वरिष्ठ कविराज निरीक्षक चापागाईले जानकारी दिनुभयो।

विशेष गरी उपचारमा आउने बिरामीमा ग्यास्ट्रिक, प्यारालाइसिस, बाथ, छालासम्बन्धी बिरामीको सङ्ख्या अधिक हुने गरेको वैद्य निरीक्षक सोमकान्त पौडेलले बताउनुभयो। यहाँबाट बहिरङ्ग सेवा, ज्येष्ठ नागरिक सेवा, योग सेवा, पञ्चकर्म, स्तनपायी तथा शिशु सेवा, क्षारसूत्र विधि, प्रयोगशाला, फिजियोथेरापी र शिरोधारालगायत सेवा प्रवाह भइरहेका उहाँले जानकारी दिनुभयो।

स्याङ्‌जाका दुई महोत्सवको एकैदिन उद्‌घाटन

पोखरापत्र संवाददाता
स्याङ्जा, ५ फागुन

फागुन ६ गते स्याङ्जामा दुई भव्य कार्यक्रम शुभारम्भ हुदैछन्। दुवै कार्यक्रमको संस्कृती पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री बद्री प्रसाद पाण्डेले उद्‌घाटन गर्ने छन्। नेपालमै पहिलोपटक निर्माण गरिएको नवग्रह मन्दिर र सातौ स्याङ्जा महोत्सवको उद्‌घाटन एकैदिन पर्यटनमन्त्री पाण्डेले गर्ने भएका हुन्।

नवग्रह मन्दिरको प्राण प्रतिष्ठा तथा अनुष्ठान महाशिवरात्रीको अवसर पारेर फागुन ६ देखि १४ गते सम्म १ करोड २५ लाख दियो प्रज्वलन गर्नेगरी आयोजना गरिएको महाकुम्भमेला र फागुन ६ गतेदेखी १८ गतेसम्म पुतलीबजार १ खेलमैदानमा आयोजना हुने सातौ स्याङ्जा महोत्सवको उद्‌घाटन गर्न पर्यटन मन्त्री स्याङ्जा आउने छन्। बिहान ११ बजे अर्जुनचौपारीको नवग्रह मन्दिरको समुद्‌घाटन गर्ने र दिउसो साढे १ बजे सातौ स्याङ्जा महोत्सवको उद्‌घाटन गर्नेगरी कार्यक्रम तय भएको आयोजकहरुले जनाएका छन्। गरी भव्य रुपमा गर्ने गाउँपालिकाको तयारी गरेको पालिकाले जनाएको छ। दुवै कार्यक्रम पर्यटन र संस्कृतिसगँ जोडिएकाले दुवै मेलाको उद्‌घाटनमा मन्त्री पाण्डे रोजाईमा परेका हुन्।

अर्जुनचौपारीले धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको हब बनाउने उदेश्यले निर्माण गरिएको नवग्रह मन्दिरले भारतीय र नेपालका धार्मिक पर्यटकहरु भित्राउने विश्वास लिइएको छ भने सातौ स्याङ्जा महोत्सवले जिल्लाभित्र रहेका धार्मिक, प्राकृतिक पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान र अवलोकन गर्न सहज हुने लक्ष्य राखेको छ। विरलै आउने महाकुम्भको समय अत्यन्त शक्तिशाली र पवित्र हुनेहुँदा यसै अवसरमा अनुष्ठान सम्पन्न गर्नेगरी अर्जुनचौपारी गाउँपालिकाले नवग्रह मन्दिरको निर्माणगरेको हो भने व्यवसायीहरु बिस्थापित हुँदै जान थालेपछि साथै आर्थिक चलायमान नभएपछि सातौ संस्करणको महोत्सव गरिएको आयोजकहरुले बताएका छन्। फागुन ६ गते उद्‌घाटन हुने दुवै कार्यक्रमको तयारी पुरा भएको बताइएको छ। धार्मिक र व्यवसायीक रुपले आयोजना गरिएका दुई महोत्सवले स्याङ्जाको बृहत विकासमा टेवा पुग्ने विश्वास संघिय सांसद राजु थापाले लिएका छन्। आन्तरिक र बाह्य पर्यटक भित्राउने कार्यक्रम आयोजना हुनु स्याङ्जाका लागि महत्वपूर्ण भएको सांसद थापाको भनाई छ। सबै स्याङ्जावासीले यस्ता कार्यक्रमलाई सकरात्मकतवरबाट सहयोग गर्न समेत उनले आग्रह गरेका छन्। नवग्रह पूजामा एकपटक सहभागी भएर पुण्यप्राप्त गर्न अर्जुनचौपारी गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रकाश तिवारीले अनुरोध गरेका छन् भने सातौ स्याङ्जा महोत्सव अवलोकन गर्न सबैमा स्याङ्जा जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष महादेव श्रेष्ठले आग्रह गरेका छन्।

नागरिक पारदर्शिताका लागि सार्वजनिक लेखा परीक्षण

पोखरा महानगरपालिका वडा नं. ११ पोखरामा सर्वेश्वर मिलिजुली मानव सेवा समितिको भवन स्तरोन्नती गर्दा निम्न बमोजिमको आम्दानी तथा खर्च भएको व्यहोरा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको जानकारीको लागि यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

योजनाको नामः सर्वेश्वर मिलिजुली मानव सेवा समितिको भवन स्तरोन्नती
ठेगानाः पोखरा-११
योजना शुरु हुने मितिः २०८१/०८/२७ गते
योजना सम्पन्न हुने मितिः २०८१/११/११ गते
योजनाको कुल लागतः रु. ४,७०,०००।-
महानगरपालिकाबाटः रु. ४,००,०००।-
जनसहभागिताबाटः रु.७०,०००।-
अध्यक्षः श्रीकृष्ण प्रसाद आचार्य सम्पर्क नं.: ९८४६०५३५०५
निर्माण समिति सदस्य संख्याः ११
महिलाः ४, पुरुषः ७

सर्वेश्वर मिलिजुली मानव सेवा समिति भवन स्तरोन्नती उपभोक्ता समिति पोखरा-११, कास्की

तपाईको आज

मेष	: झमेला बढ्ने	तुला	: शत्रुको भय
वृष	: सत्कार मिल्नेछ	वृश्चिक	: शुभ यात्रा
मिथुन	: आर्थिक समस्या	धनु	: स्वास्थ्यमा सुधार
कर्कट	: शारीरिक झमेला	मकर	: कार्यमा सफलता
सिंह	: मानसिक तनाब	कुम्भ	: सहयोग मिल्नेछ
कन्या	: ब्यापारमा लाभ	मीन	: अप्रत्यसित लाभ

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र
पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइलः ९८५६०२०५८६
चिना, टिप, हस्तरेखा,आखत,माटो हेर्नका लागि सम्झनुहोस्।

कैदीबन्दीलाई योग, ध्यान र ज्ञानसम्बन्धी तालिम

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ५ फागुन

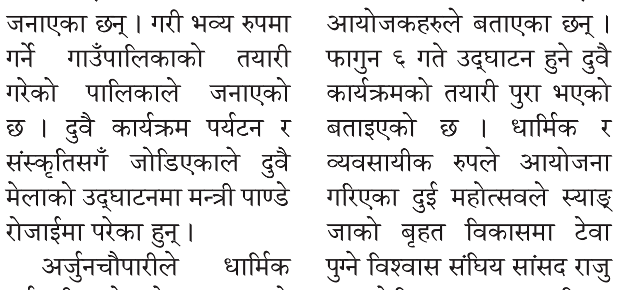

'दआर्टअफलिभिङ'गण्डकी प्रदेशको आयोजनामा कास्की कारागारका कैदीबन्दीलाई योग, ध्यान र ज्ञानसम्बन्धी 'प्रिजेन्ट स्मार्ट' तालिम प्रदान गरिएको छ।

आठ दिने उक्त तालिमको समापन गर्दै सोमबार प्रमुख जिल्ला अधिकारी भरतमणि पाण्डेले जीवनलाई सुन्दर बनाउन योग, ध्यान र ज्ञानले सहयोग पुग्ने बताउनुभयो। उहाँले विगतका गल्तीलाई प्रायश्चित्त गर्दै कारागार जीवनपछि सत्कर्मबाट सकारात्मक जीवनशैलीतर्फ अग्रसर गराउन यस्ता तालिम उपयोगी हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

जेलर राजेन्द्र शर्माले कैदी बन्दीहरूको मानसिक स्वास्थ्य, आत्मबल वृद्धि र पुनः सामाजिक पुनर्स्थापनाका लागि तालिम फलदायी रहेको बताउनुभयो। उहाँले आगामी दिनमा थप बन्दीहरूका लागि पनि तालिमको खाँचो रहेको बताउनुभयो। उहाँका अनुसार तीन वटा ब्लकमा रहेका तीन सय ५० जनालाई तालिम प्रदान गरिएको थियो। हाल कारागारमा सात सय ७९ जना बन्दी छन्। जसमा ४९ महिला र दुई जना नाबालक छन्।

तालिममा स्वामी ब्रह्माचार्य श्री चैतन्य, आर्ट अफ लिभिङ गण्डकी प्रदेशका प्रमुख सौमाया गुरुङ भट्टराई, प्रशिक्षक सागर पौडेल, डा रञ्जन लामिछाने र हेमचन्द्र गुरुङले प्रशिक्षण दिनुभएको थियो। तालिममा सहभागी कैदीबन्दीले कार्यक्रम उपयोगी रहेको अनुभव सुनाएका थिए।

संस्कृति पुनर्जीवित गर्दै बागलुङ बजारका स्थानीय

राम थापा
गण्डकी, ५ फागुन

गत शनिबारको छिपिँदो साँझसँगै सुरु भएको ऐतिहासिक हुनमान नाचले बागलुङ बजारको किनाराटोल उत्सवमय बन्यो। मानिसहरू अबेर रातिसम्मै ठेलमठेल भएर उक्त नाच हेरे। रैथाने संस्कृतिको आनन्द बटुले। लौरो जुझाउँदै मृदङ्ग र झ्यालीको तालमा नाचिरहेका कलाकारले दर्शकदीर्घाको मन जिते। नाच अवलोकनका लागि गण्डकी प्रदेशका स्वास्थ्यमन्त्री कृष्णप्रसाद पाठकसहितका विशिष्ट व्यक्तिहरू पनि किनाराटोल आइपुगेका थिए।

नौ वर्षको अन्तरालमा गत भदौ ११ मा सुरु भएको हनुमान नाच त्यसयता तेस्रोपटक विधिवत रूपमा नचाइएको हो। भदौ ११ बागलुङ नगरपालिका-३ नारायणचोक, मङ्सिर १५ मा वडा नं २ लोकतान्त्रिकचोक र शनिबार वडा नं ३ किनाराटोलमा नाच निकालिएको हनुमान संरक्षण परिषद्का अध्यक्ष तीर्थप्रसाद श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो। यही फागुन १० गते राधाकृष्णटोलमा नाचको तयारी भइरहेको उहाँले बताउनुभयो।

नारायणचोकमा हनुमानको मूर्ति प्रतिस्थापन र पूजाविधि गरेपछि हुनमान नाच सुरु भएको थियो। सोही दिन भीमसेनको मन्दिरमा विशेष पूजाआजा गरी बोका बलि दिने परम्परासमेत रहिआएको छ। नारायणचोकमा मुख्य पूजाआजासहित नाच सुरु गरेपछि बजारका विभिन्न टोलटोलमा पुगेर उक्त नाच देखाउने चलन छ। "टोल पूजाका रूपमा त्यो सञ्चालन हुन्छ, माग भए जिल्लाबाहिर पनि पुगेर नाच देखाउन सकिन्छ", हनुमान नाचका मूलकजी (व्यवस्थापक) ईश्वरप्रसाद मलेपतिले भन्नुभयो, "टोल पूजा सकिएपछि यसपालिको हनुमान नाचलाई विधिवत रूपमा बिसर्जन गर्छौं।" यसअघि विसं २०७२ र विसं २०६३ मा हनुमान नाच देखाइएको उहाँको भनाइ छ। मेला-महोत्सवमा झाँकीका रूपमा नाच प्रदर्शन गर्ने गरिएपनि विधिवत रूपमा नाच निकाल्न भन लामो समय कुनुपर्ने अवस्था रहेको परिषद्ले जनाएको छ। हनुमान नाच खर्चिलो मानिन्छ। एकैपटक धेरै कलाकार र व्यवस्थापकहरू आवश्यक पर्ने हुँदा तयारीका लागि धेरै समय चाहिने मूलकजी मलेपतिले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार यसअघि काठमाडौँ, भक्तपुर, पोखरा, भैरहवालगायतका ठाउँमा उक्त नाच प्रदर्शन गरिएको थियो। चैतको अन्तिम मङ्गलबार नाच समापन गर्ने पूर्वयोजना रहेपनि वैशाख-जेठसम्म नाच लम्बिने देखिएको उहाँको भनाइ छ।

के हो ऐतिहासिक हनुमान नाच ?

भक्तपुरबाट सुरु भएता पनि हुनमान नाच बागलुङ, बेनीलगायत सीमित ठाउँमा मात्र संरक्षित रहेको संस्कृतिकर्मी प्रेम छोटाले बताउनुभयो। तीन, पाँच, सात र नौ गरी बिजोर वर्ष पारेर नाच नचाउने परम्परा रहेको उहाँको भनाइ छ। पौराणिककालका वीर हनुमानको आराधानाले शक्ति प्राप्त हुनुका साथै सुख, समृद्धि प्राप्त हुने विश्वासमा हनुमान नाच नाच्ने गरिएको संस्कृतिकर्मी छोटाले बताउनुभयो। रामायणका प्रमुख पात्रसमेत रहेका हनुमानमा निहित पराक्रम, वीरता, अनुशासन र भक्तिभावलाई नृत्यको माध्यमबाट प्रदर्शन गरिने उहाँको भनाइ छ। "नाचमा १३ जोडी कलाकारले हनुमानको स्वरुप धारणा गेरर दिने प्रस्तुति कलात्मक हुन्छ, विभिन्न दस तालमा यो नाच नाचिन्छ", उहाँले भन्नुभयो, "यो पाँच सय वर्षभन्दा पहिले भक्तपुरबाट सुरु भएको नाच हो, पछि त्यहाँबाट बागलुङ बसाइँ सरेर आएका नेवार हरूले हुनमान नाचको संस्कृति पनि सँगै ल्याए।" बागलुङमा नेवार समुदायको इतिहास झण्डै तीन सय ५० वर्ष पुरानो छ।

विसं १७ सय ६८ मा पहिलोपटक नेवार जाति बागलुङ प्रवेश गरेको इतिहासमा उल्लेख रहेको संस्कृतिकर्मी छोटाले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार मल्लकालीन समयमा भक्तपुरका राजा भुपतिन्द्र मल्लले हनुमान नाच सुरु गरेका थिए। हनुमान नाच मङ्गलबार, बिहीबार र शनिबार मात्र नाच्न मिल्ने परामपरा छ। पछिल्लो समय नेवारबाहेक अन्य समुदायका कलाकारले पनि नाचमा भाग लिने गरेका छन्।

"धेरै कलाकार चाहिने हुँदा यो नाच महँगो छ, पूजाआजा, पोशाक, वाद्ययन्त्रलगायत सामग्री व्यवस्थापनमा खर्च बढी हुन्छ", संस्कृतिकर्मी छोटाले भन्नुभयो, "नाच सञ्चालनको लागि प्रधान कजी (व्यवस्थापक), उपप्रधान कजी, कजी, पूजारी, वाद्यवादक, कलाकारलगायत एकैपटक सयौँ व्यक्ति खटिनुपर्छ।" हनुमान नाच बागलुङकै ऐतिहासिक र सांस्कृतिक धरोहरको रूपमा रहेको उहाँले बताउनुभयो।

देवालय, सलामी, छ ताल, आठ ताल, १२ ताल, २४ताललगायत गरी दश तालमा नाच नचाइने हुनमान नाचका वाद्यवादक नीरज शाक्यले बताउनुभयो। पुच्छरसहित हनुमानको भेष पहिरेका कलाकार एकापसमा लौरो जुझाउँदै मृदङ्ग र झ्यालीको तालमा नाच्ने गरेको उहाँको भनाइ छ। नाच्ने क्रममा कतिपयलाई 'वीर' उत्रने गरेको छ। "बाजाको ताल छोपेर नाचिरहेका बेला क्तै ताल बिग्रियो भने पनि वीर उत्रने गर्छ, बाहिर दर्शकदीर्घामा रहेका व्यक्तिलाई पनि वीर उत्रन सक्छ", उहाँले भन्नुभयो, "वीर उत्रेर शरीर काँप्ने, दौडने, भाग्ने गरेमा पुजारीबाट धूप सुँघाएर सामान्य अवस्थामा फर्काउने गरिन्छ।"

हनुमान नाचका अग्रज कलाकार शाक्यले पौराणिक ग्रन्थ रामायणको कथाका विभिन्न घटना तथा प्रसङ्गमा आधारित रहेर ताल र नाचको संयोजन गरिएको बताउनुभयो। "हुनमानले लङ्का घेरेकोदेखि लडाइँ जितेर विजयोत्सव मनाएकोसम्मका भाव र विषयलाई नाच र सङ्गीतद्वारा प्रस्तुत गरिन्छ", उहाँले भन्नुभयो। बलियो हुने र आवाज राम्रो आउने हुँदा नाचमा पलाँसको लौरो प्रयोग गर्ने गरिएको छ। हुनमान नाचका मुख्य कलाकार (ज्यामाको) नाच्न थालेपछि मात्र अन्य कलाकारले नाच्न सुरु गर्दछन्।

नाचको उत्पत्ति भएको भक्तपुरबाटै लोप हुन लागेको हनुमान नाचको संस्कृति बागलुङमा भने जीवित छ। पछिल्लो समय युवा पुस्ता पनि हनुमान नाचप्रति आकर्षित छन्। हनुमान नाच सुरु हुनुपूर्व हप्तौँसम्म नाचको पूर्वअभ्यास हुने गर्छ। नाच र वाद्यवादनमा पारङ्गतहरूबाट हनुमानको कला र विधि नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण हुँदै आएको छ। हुनमान नाचबारेको ज्ञान, कला र शिल्प सिकाउने उद्देश्यले परिषद्ले बेलाबेलामा प्रशिक्षणसमेत चलाउँदै आएको छ। यसपालि पनि प्रशिक्षणबाट नाच र वाद्यवादनतर्फ झण्डै ५० जना किशोर र युवा छानिएका थिए। उनीहरू नै अहिले हनुमान नाचमा कलाकारका रूपमा सहभागी छन्। विसं २०४६ मा हनुमान नाच संरक्षण परिषद् गठन भएपछि बागलुङमा नाचको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनमा संस्थागत पहल सुरु भएको हो।

विपन्न महिलालाई अनुदानमा सिलाइ मेसिन वितरण

पोखरापत्र संवाददाता
गोरखा, ५ फागुन

गोरखा नगरपालिका गोरखाले विपन्न महिलालाई उद्यमशील बनाउन अनुदानमा सिलाइ मेसिनलगायतका उपकरण प्रदान गरेको छ। नगरपालिकाले 'उपप्रमुख सवल नेतृत्व विकास कार्यक्रम' अन्तर्गत विपन्न महिलालाई व्यवसायसँग जोडेर आयआर्जन वृद्धिका लागि उद्यमशील बनाउँदै लैजाने उद्देश्यसहित सिलाइ मेसिन वितरण गरेको नगरप्रमुख कृष्णबहादुर रानामगरले जानकारी दिनुभयो।

''सीपमूलक तालिम लिएर पनि आर्थिक अभावमा व्यवसाय सुरु गर्न नसकेका महिलालाई व्यवसायसँग जोड्नसके आर्थिक आयआर्जन गरेर आत्मानिर्भर बन्न सक्छन्, उहाँले भन्नुभयो, ''त्यसका लागि सीप अनुसारका प्रविधि उपलब्ध गराएपछि पेसामा जोड्न सहज हुने भएकाले पनि सिलाइ मेसिन वितरण गरिएको हो।'' सिलाइ मेसिन वितरणका लागि अत्यन्तै न्यून आय भएका र थोरै सहयोगबाट पनि जीविकोपार्जनमा जोडिन चाहाने विपन्न महिला वडावडाबाट छनोट गरी नौ जनालाई मेसिन अनुदान सहयोग गरिएको कार्यक्रमकी फोकलपर्सन शोभा दुवाडीले जानकारी दिनुभयो। कार्यक्रममार्फत व्यावसायिक रुपमा सिलाइकटाइ तालिम प्रदान गर्दै आएका केही बहुउद्देश्सीय संस्थालाई पनि उन्नत प्रकारको 'जुकी' सिलाइ मेसिन अनुदानमा उपलब्ध गराइएको उहाँको भनाइ छ। चिनारी बहुउद्देश्सीय संस्था, गोरखा उद्योग वाणिज्य सङ्घ र महालक्ष्मी सिलाइकटाइ केन्द्रलाई जुकी मेसिन प्रदान गरिएको उहाँको भनाइ छ। ''यी संस्थाहरुले संस्थागत रुपमा विपन्न महिलालाई सिलाइकटाइ तालिम प्रदान गर्दै आएका छन्, दुवाडीले भन्नुभयो, ''यसबाट महिलालाई पेसा व्यवसाय जोडिन लाग्न मद्दत पुग्छ।''त्यस्तै नौमती पञ्चै बाजा बजाउने तालिम लिएका गोरखा नगरपालिका-८, स्थित रानी स्वाँरा आहालटोल विकास संस्था, वडा नं ६ स्थित प्रगतिशील महिला उद्यमी सङ्घ र वडा नं २ स्थित थापा गाउँ महिला समूहलाई आवद्ध महिलालाई समूहगत रुपमा आयआर्जनसँग जोड्ने यसअघि नौमती पञ्चैबाजा वितरण गरिएको उहाँले बताउनुभयो। ''गाउँ टोल र छरछिमेकमा हुने पूजाआजा, बिहे व्रतबन्धलगायतका मनोरञ्जात्मक कार्यमा बाहिरबाट नौमती पञ्चै बाजा झिकाएर रमाइलो गर्नुपर्ने बाध्यता थियो, उहाँले भन्नुभयो, ''नगरपालिकाले तालिम दिएर अनुदानमा पञ्चैबाजासमेत उपलब्ध गराएपछि अहिले ती समूहमा आवद्ध महिलाले राम्रो आम्दानी पनि गर्न थालेका छन्।''

पोखरा १४ र २६ जोड्ने सडक निर्माण शुभारम्भ

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ५ फागुन

पोखरा महानगरपालिकाको वडा नं. १४ र २६ जोड्ने डहरे साँघु सडकको वडा नं. १४ तर्फ निर्माण कार्यको सोमबार शुभारंभ भएको छ।

दुई वडालाई जोड्ने सडकको वडा नं. १४ का अध्यक्ष बोधबहादुर कार्की र २६ का अध्यक्ष नरेन्द्र थापाले संयुक्त रुपमा निर्माण कार्यको शुभारंभ गरेका हुन। निर्माण शुभारंभ पछि बोल्दै वडा नं २६ का अध्यक्ष थापाले डहरेको साँघु देखी वडा नं. २६ को क्षेत्रमा गत बर्ष सडक कालोपत्रे भएपनि १४ तर्फ सडक नवन्दा यात्रुले सास्ती खेप्नु परेको बताए। उनले एकातर्फ राम्रो सडक देखेर आउने यात्रु पुल पारिपट्टी पुग्दा सास्ती खेप्दै फर्कनु परेकोमा सडक निर्माणले अव सहज बनाउने उल्लेख गरे। अध्यक्ष थापाले बुढीबजार सक्नेरी हुँदै डहरेको साँघुसम्मको सडकको बिग्रेको खण्डमा यसैबर्ष रिसोलिङ गरिने बताए। उनले सडकवत्ती जडान गरी रातीको समयमा समेत यात्रा गर्न मिल्ने गरी वडाले कार्य अगाडी बढाएको समेत स्पष्ट पारे।

वडा नं १४ का अध्यक्ष बोधबहादुर कार्कीले पारीपट्टी राम्रो सडक देखेर वारी आएका यात्रुले आलोचना गरेको स्मरण गर्दै, धेरै पछि भएपनि राम्रो कामको शुरुवात भएको बताए। उनले निर्माण कम्पनीलाई समयमै सडक निर्माण सक्नेगरी कार्य गर्न आग्रह गरे। संघीय सरकारको ६३ लाख ४९ हजार ३ सय ६५ रुपैयाको लागतमा उक्त सडक निर्माण हुन लागेको हो। सडकको १ करोड रुपैयामा बोलपत्र आब्हान भएकोमा कमल पोखरी निर्माण सेवा पोखरा १३ ले उक्त रकममा ठेक्का प्राप्त गरेको हो। सडक वडा नं. १४ को राधाकृष्ण टोलदेखी डहरेको साँघुसम्म नाला सहितको ढलान हुनेछ।

निर्माण व्यवसायी गोविन्द बि.क. ले बैशाख मसान्तसम्म सडक सम्पन्न गरेर हस्तान्तरण गर्ने प्रतिवद्धता जनाएका छन्।

वडा नं २६ का वडाध्यक्ष थापाले उक्त सडक भएर आवात जावत गर्नेलाई निर्माण अवधिभर बैकल्पीक सडक प्रयोग गर्न आग्रह समेत गरेका छन्।

जलवायु परिवर्तनको बढी असर महिलालाई

रासस
काठमाडौं, ५ फागुन

सरोकारवालाहरूले जलवायु परिवर्तनले पारेको प्रभावको मुख्य असर महिलामा परेको भन्दै उनीहरूलाई जलवायुको असरबाट बच्न क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन्।

एसिया र प्रशान्त क्षेत्रका लागि क्षेत्रीय सामुदायिक वन तालिम केन्द्रले आज राजधानीमा आयोजना गरेको 'लैङ्गिक समानता र वन तथा जलवायु परिवर्तनमा नेतृत्वको प्रवर्द्धन' अन्तरराष्ट्रिय गोष्ठीको उद्घाटन सत्रमा सरोकारवालाहरूले जलवायुजन्य सङ्कटको चपेटामा महिलाहरू परिरहेको बताएका हुन्। पूर्वमन्त्री तथा जलवायु लैङ्गिक अभियन्ता डा बिमला पौड्याल राईले जलवायु परिवर्तनको मुख्य असर कृषि, ऊर्जा, खानेपानीलगायत क्षेत्रमा पर्दै गइरहेको उल्लेख गर्नुभयो। उहाँले असर न्यूनीकरण तथा अनुकूलनका लागि मुख्यगरी महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

"जलवायुले पारेको प्रभावका क्षेत्रहरू कृषि तथा खानेपानीमा धेरै महिला प्रत्यक्ष रूपमा जोडिएका छन्", उहाँले भन्नुभयो, "यी क्षेत्रमा जलवायुले पारेको प्रत्यक्ष असर महिलालाई पनि परेको हुन्छ, पानीको मुहान सुक्दा टाढा-टाढासम्म महिलाहरू पानी लिन जानुपर्ने हुन्छ।" राईले जलवायुजन्य सङ्कटले ल्याएका प्राकृतिक विपद्ले विद्यालयका भौतिक संरचनाहरूलाई क्षति पुऱ्याउँदा शैक्षिक क्षेत्रमा समेत असर गरिरहेको बताउनुभएको छ। सरकारका आगामी नीति तथा कार्यक्रमहरू जलवायु लैङ्गिक उत्तरदायी हुनुपर्नेमा उहाँको भनाइ छ। जलवायु परिवर्तनका असरका कारण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई पनि असर परिरहेको भन्दै जलवायु अनुकूलनमा उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिनुपर्ने धारणा राख्नुभयो। वन तथा वातावरण मन्त्रालयअन्तर्गत रेड कार्यान्वयन केन्द्रका प्रमुख नवराज पुडासैनीले वन तथा जलवायुकोक्षेत्रमामहिलाहरूको नेतृत्वदायी भूमिका बढाउन सकेमा लैङ्गिक जलवायु न्याय सुनिश्चित गर्न सम्भव हुने भनाइ राख्नुभयो। नेपालका लागि स्वीडेनका महावाणिज्य राजदूत मौसमी श्रेष्ठले जलवायु लैङ्गिक न्यायका लागि नेतृत्वदायी भूमिका महिलाको सहभागिता जरुरी रहेको बताउनुभएको छ।

जलवायुविद् डा सिर्जना बरालले प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापनको नेतृत्वदायी भूमिकामा महिलाको सहभागिता अनिवार्य हुनुपर्ने बताउनुभएको छ। जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना (२०७७-२०८७) ले पनि व्यक्ति, परिवार वा समुदायको अनुकूलन क्षमता स्रोतमाथिको पहुँच, जीविकोपार्जनको रणनीति तथा निर्णय प्रक्रियामा रहने सहभागितालेनिर्धारणगरेकोप्रस्ट पारेको छ। कार्ययोजनाअनुसार नेपालमा जलवायु परिवर्तनको असर र प्रभाव विशेषगरी महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, अल्पसङ्ख्यक र सीमान्तकृत समुदाय तथा भौगोलिक विकटताका क्षेत्रमा बढी परेको छ। "महिला तथा सीमान्तकृत समुदायहरूको जीविकोपार्जन तुलनात्मक रूपमा प्राकृतिक स्रोतमा बढी निर्भर रहेको र यी स्रोतहरू जलवायु परिवर्तनका असरप्रति अति संवेदनशील रहेका कारण स्रोतहरूको उपलब्धता र गुणस्तरमा आएको क्रमिक ह्रास एवं क्षतिका कारणले ती समुदायको जीविकोपार्जनमा प्रत्यक्ष असर पारेको छ", कार्ययोजनामा उल्लेख छ, "साथै जीविकोपार्जनका वैकल्पिक अवसरहरूको अभावका कारण उनीहरू परिवर्तित प्रतिकूल परिस्थितिको सामना गर्न असमर्थ हुने गरेका छन्।" कमजोर आर्थिक, सामाजिक अवस्था, समाजमा स्थापित परम्परागत लैङ्गिक भूमिका, सेवामूलक घरायसी कार्यको जिम्मेवारी, स्रोत तथा सेवामा असमान पहुँच, फरक एवं विशिष्ट शारीरिक र स्वास्थ्यसम्बन्धी आवश्यकता, जीविकोपार्जनका अवसरको सीमितता, निर्णय प्रक्रियामा सहभागिताको कमीलगायत विभेदपूर्ण सामाजिक, सांस्कृतिक मान्यता तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू नै लैङ्गिक असमानताका प्रमुख कारक तत्व रहेको उल्लेख छ।

उत्तरी गोरखाको नुब्री भ्यालीमा हिमपात

पोखरापत्र संवाददाता
गोरखा, ५ फागुन

उत्तरी गोरखामा पुनः भारी हिमपात भएको छ। गएरातिदेखि यसपटकको हिउँदमा अहिलेसम्मकै भारी हिमपात भइरहेको स्थानीयवासी निमा लामाले जानकारी दिनुभयो। "लामो सुख्खापछि गएरातिदेखि दोस्रो पटक हिउँ परेको हो, उहाँले भन्नुभयो "दुईदिन अगाडि सामान्य हिउँ परेको भएतापनि अहिले परेको हिउँ यो यामनै सबैभन्दा ठूलो हिमपात हो।'' नुब्री भ्याली भनेर चिनिने उत्तरी गोरखाको सबैभन्दा उत्तरतर्फ गाउँ साम्दोदेखि तलसम्म रहेको सामागाउँ र स्यालासम्म हिउँ परेको लामाको भनाइ छ। मध्यराति १२ बजेदेखि सुरु भएको हिमपात लगातार परिरहेको छ।

साम्दोमा जमिनबाट करिब एक फिटभन्दा माथिसम्म हिउँ जमेको छ। तल स्याँलासम्म हिउँ परेको छ। भारी हिमपातका कारण नुब्री भ्याली, सामागाउँ र स्याला क्षेत्रका स्थानीयवासीको जनजीवन प्रभावित भएको छ। टेलिफोन र इन्टरनेट सेवामासमेत समस्या भइरहेको लामाले बताउनुभयो। ''सोलारबाट चल्ने टेलिफोन र इन्टरनेट कहिले आउने कहिले जाने भइरहेको छ' उहाँले भन्नुभयो ''हिउँ पर्न नरोकिदासम्म सबै सेवा प्रभावित हुने देखिन्छ।''हिमपातकै कारण शनिबार साँझ त्यसक्षेत्रमा पुगेका स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकसमेत समस्यामा परेको पथप्रदर्शक सूर्य खनालले जानकारी दिनुभयो। ''पर्यटकलाई लिएर लार्केपास जानसक्ने अवस्था छैन, उहाँले भन्नुभयो, ''पर्यटकसहित हामी साम्दोको होटलमा आश्रय लिएर बसिरहेका छौं।'' मनास्लु पदमार्गको उक्त क्षेत्र भएर मनास्लु हिमाल आरोहण गर्ने तथा लार्केपास गरी मनाङ जाने पर्यटक प्रभावित भएको उहाँको भनाइ छ। यता लामोसमयपछिको हिमपात सुरु भएसँगै स्थानीयवासी खसी भएका छन्।

हिउँले जीवन प्रभावित पार्ने भएपनि अन्नबाली उत्पादन राम्रो हुने भएका कारण स्थानीयवासी खुसी भएका हुन्।